

Insolvence - Estonsko

 Upozorňujeme, že výchozí [et](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

OBSAH

- 1 Proti komu lze zahájit insolvenční řízení?
- 2 Jaké jsou podmínky pro zahájení insolvenčního řízení?
- 3 Jaký majetek tvoří majetkovou podstatu? Jak se nakládá s majetkem, který dlužník nabyl nebo na něj přešel po zahájení insolvenčního řízení?
- 4 Jaké pravomoci má dlužník a jaké insolvenční správce?
- 5 Za jakých podmínek lze uplatnit započtení pohledávek?
- 6 Jaké účinky má insolvenční řízení na probíhající smlouvy, jichž je dlužník smluvní stranou?
- 7 Jaké účinky má insolvenční řízení na řízení zahájená jednotlivými věřiteli (s výjimkou probíhajících soudních řízení)?
- 8 Jaké účinky má insolvenční řízení na pokračování soudních řízení, které probíhají v okamžiku zahájení insolvenčního řízení?
- 9 Jaké jsou hlavní rysy účasti věřitelů na insolvenčním řízení?
- 10 Jakým způsobem může insolvenční správce používat majetek v majetkové podstatě nebo s ním nakládat?
- 11 Jaké pohledávky mají být přihlášeny za majetkovou podstatou dlužníka a jak se nakládá s pohledávkami, které vznikly po zahájení insolvenčního řízení?
- 12 Jaká pravidla platí pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek?
- 13 Jaká pravidla platí pro rozdělování výtěžku? Jaké je pořadí pohledávek a práv věřitelů?
- 14 Jaké jsou podmínky pro skončení insolvenčního řízení a jeho účinky (zejména vyrovnáním)?
- 15 Jaká práva mají věřitelé po skončení insolvenčního řízení?
- 16 Kdo ponese náklady vzniklé v insolvenčním řízení?
- 17 Jaká pravidla platí pro neplatnost, odporovatelnost nebo neúčinnost právních jednání poškozujících společný zájem věřitelů?

Estonské právní předpisy stanoví tři různá insolvenční řízení: konkursní řízení, reorganizační řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu. Konkursní řízení se řídí zákonem o konkursu, pravidla vztahující se na reorganizaci jsou stanovena v zákoně o reorganizaci a pravidla týkající se restrukturalizace jsou stanovena v zákoně o restrukturalizaci dluhu a ochraně před dluhy. Uvedené zákony jsou dostupné v estonštině a angličtině v estonském on-line úředním věstníku *Riigi Teataja* (Státní věstník).

Cílem konkursního řízení je uspokojit pohledávky věřitelů z majetku dlužníka převodem dlužníkova majetku nebo obnovením podniku dlužníka. Dlužník, který je fyzickou osobou, má možnost se svých závazků zprostit konkursním řízením. Během konkursního řízení se stanoví příčina úpadku dlužníka.

Cílem reorganizačního řízení je přihlédnout k zájmům podniků, věřitelů a třetích stran a chránit jejich práva během reorganizace podniku. Reorganizace podniku znamená uplatnění souboru opatření, aby podnik překonal hospodářské obtíže, obnovil svou likviditu, zvýšil ziskovost a zajistil si udržitelné řízení.

Cílem řízení o restrukturalizaci dluhu je usnadnit restrukturalizaci dluhů fyzické osoby, která má problémy se solventností (dlužník), aby tyto problémy překonala a vyhnula se konkursnímu řízení. Řízení o restrukturalizaci dluhu umožňuje, aby dlužník restrukturalizoval své peněžité závazky (osobní dluhy) prodloužením lhůty pro splnění závazku, uhrazením závazku ve splátkách nebo snížením závazku.

Oblast působnosti nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení zahrnuje konkursní řízení. Oblast působnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení (přepracované znění) zahrnuje konkursní řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu.

1 Proti komu lze zahájit insolvenční řízení?

Podle estonského práva je fyzická osoba člověk, zatímco právnická osoba je právní subjekt založený podle práva. Právnická osoba je buď právnickou osobou soukromého práva, nebo právnickou osobou veřejného práva. „Právnickou osobou soukromého práva“ se rozumí právnická osoba založená v soukromém zájmu a podle zákona vztahujícího se na příslušný typ právnické osoby. Právnickými osobami soukromého práva jsou veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, obchodní sdružení, nadace a nezisková sdružení. Právnickými osobami veřejného práva jsou stát, místní orgány a jiné právnické osoby založené ve veřejném zájmu a podle zákona vztahujícího se na danou právnickou osobu.

1. Konkursní řízení

Konkursní řízení může být zahájeno jak proti právnické, tak proti fyzické osobě bez ohledu na to, zda je fyzická osoba podnikem. Stát nebo místní orgán se nemůže ocitnout v konkursu.

2. Reorganizační řízení

Reorganizační řízení může být zahájeno pouze proti právnickým osobám soukromého práva.

3. Řízení o restrukturalizaci dluhu

Řízení o restrukturalizaci dluhu může být zahájeno proti fyzickým osobám, které mají problémy se solventností, bez ohledu na to, zda jsou podniky. O restrukturalizaci dluhu může požádat dlužník, který má bydliště v Estonsku a který v Estonsku pobýval nejméně po dobu dvou let před podáním návrhu na povolení restrukturalizace dluhu.

2 Jaké jsou podmínky pro zahájení insolvenčního řízení?

1. Konkursní řízení

Konkurs znamená úpadek dlužníka prohlášený soudním rozhodnutím. Hlavním předpokladem pro zahájení konkursního řízení je tedy skutečnost, že dlužník je v úpadku.

Dlužník je v úpadku, pokud není schopen uspokojit pohledávky věřitelů a z důvodu finanční situace dlužníka není tato neschopnost dočasná. Dlužník, který je právnickou osobou, je rovněž v úpadku, pokud majetek dlužníka nedostačuje k pokrytí jeho závazků a z důvodu finanční situace dlužníka není tato nedostatečnost dočasná. Pokud návrh na prohlášení konkursu podá dlužník, soud konkurs prohlásí i v případě, že úpadek pravděpodobně nastane v budoucnosti. Pokud návrh na konkurs podá věřitel, předpokládá se, že dlužník je v úpadku.

Druhým hlavním předpokladem pro zahájení konkursního řízení je podání návrhu na prohlášení konkursu, který může podat dlužník nebo věřitel.

Pokud návrh na prohlášení konkursu podá dlužník, musí dlužník v tomto návrhu doložit svůj úpadek. Pokud návrh na prohlášení konkursu podá věřitel, musí věřitel v tomto návrhu doložit úpadek dlužníka a prokázat existenci pohledávky.

Soud může požadovat, aby věřitel podávající návrh složil částku stanovenou soudem jako soudní zálohu na pokrytí odměny a výdajů předběžného správce, pokud existují důvody se domnívat, že konkursní podstata na jejich pokrytí nestačí. Pokud věřitel tuto částku nesloží, řízení bude ukončeno.

Soud odmítne vyhovět návrhu věřitele na prohlášení konkursu, pokud z návrhu na prohlášení konkursu nevyplývá, že navrhovatel má pohledávku vůči dlužníkovi, návrh na prohlášení konkursu řádně nedokládá úpadek dlužníka nebo je návrh na prohlášení konkursu založen na pohledávce, na kterou se vztahuje reorganizační plán nebo plán restrukturalizace dluhu. Soud rovněž odmítne vyhovět návrhu na prohlášení konkursu, pokud existují jakékoli jiné důvody uvedené v občanském soudním řádu.

Soud řízení zastaví, aniž by prohlásil konkurs, bez ohledu na úpadek dlužníka, pokud majetek dlužníka nestačí na pokrytí nákladů a výdajů vzniklých během konkursního řízení a pokud nelze získat nebo vymáhat majetek nebo přihlásit pohledávku vůči členu řídicího orgánu.

Soud prohlašuje konkurs rozhodnutím (rozhodnutí o prohlášení konkursu). Rozhodnutí o prohlášení konkursu musí stanovit datum prohlášení konkursu. Konkursní řízení se zahajuje prohlášením konkursu.

Pokud soud prohlásil konkurs, bezodkladně zveřejní oznámení v tomto smyslu (oznámení o prohlášení konkursu) v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded* (Úřední oznámení).

Rozhodnutí o prohlášení konkursu je vykonatelné okamžitě. Výkon rozhodnutí o prohlášení konkursu nelze přerušit nebo odložit a způsob nebo postup stanovený zákonem pro výkon rozhodnutí o prohlášení konkursu nelze změnit. Pokud vyšší soud zruší rozhodnutí o prohlášení konkursu, není tím dotčena platnost právních úkonů provedených správcem nebo ve vztahu k němu. Dlužník a věřitel podávající návrh mohou podat opravný prostředek proti rozhodnutí o prohlášení konkursu do patnácti dnů od zveřejnění oznámení o prohlášení konkursu. Dlužník a navrhovatel konkursu mohou k Nejvyššímu soudu podat opravný prostředek proti rozhodnutí okresního soudu o opravném prostředku proti rozhodnutí o prohlášení konkursu. Správce může podat opravný prostředek jménem dlužníka nebo může dlužníka při projednávání opravného prostředku zastupovat.

Doba trvání konkursního řízení v Estonsku je poměrně dlouhá. Řízení, které je zastaveno bez prohlášení konkursu, trvá v průměru 94 dnů v případě právnických osob a 85 dnů v případě fyzických osob. V průměru 462 dnů v případě právnických osob a 455 dnů v případě fyzických osob trvá dosažení návrhu na rozvrh, na jehož základě lze provádět platby věřitelům. Konkursní řízení, které končí vyrovnáním, trvá v průměru 340 dnů v případě právnických osob a 352 dnů v případě fyzických osob. Nejdéle trvají konkursní řízení, která končí zastavením po prohlášení konkursu, a to v průměru 745 dnů v případě právnických osob a 709 dnů v případě fyzických osob. Doba trvání celého řízení, tj. od podání návrhu na prohlášení konkursu do ukončení konkursního řízení, činí v průměru 270–280 dnů.[1]

Pokud se má v rámci konkursního řízení zveřejnit oznámení nebo procesní dokument, musí být zveřejněny v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded*. Soud může v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded* zveřejnit oznámení týkající se času a místa jednání o návrhu na prohlášení konkursu. Oznámení týkající se rozhodnutí o prohlášení konkursu na majetek dlužníka (oznámení o prohlášení konkursu) soud bezodkladně zveřejní v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded*.

Před prohlášením konkursu a zahájením konkursního řízení se koná tzv. předběžné řízení. Pokud se soud rozhodne vyhovět návrhu na prohlášení konkursu, jmenuje předběžného správce. Soud také může jmenování předběžného správce odmítnout s přihlédnutím k finanční situaci dlužníka a prohlásit konkurs na majetek dlužníka. Pokud soud nejmenuje předběžného správce, řízení nebude na základě návrhu na prohlášení konkursu pokračovat a bude zastaveno. Předběžný správce určí majetek dlužníka, včetně závazků dlužníka a vykonávacích řízení týkajících se majetku dlužníka, a zkontroluje, zda majetek dlužníka stačí na pokrytí nákladů a výdajů vzniklých během konkursního řízení. Předběžný správce posoudí finanční situaci a solventnost dlužníka a vyhlídky na pokračování podnikatelské činnosti dlužníka, a pokud je dlužník právnickou osobou, pro obnovu podniku dlužníka zajistí, aby byl majetek dlužníka zachován atd. Činnosti předběžného správce musí odhalit, zda má být návrh na prohlášení konkursu vyhověno nebo zda má být návrh zamítnut.

2. Reorganizační řízení

Aby mohlo být zahájeno řízení o reorganizaci podniku, musí daný podnik podat odpovídající návrh.

Soud zahájí reorganizační řízení, pokud návrh na povolení reorganizace splňuje požadavky stanovené občanským soudním řádem a zákonem o reorganizaci a pokud podnik předloží odůvodněný argument dokládající, že:

1. se v budoucnu pravděpodobně dostane do úpadku;
2. podnik vyžaduje reorganizaci;
3. udržitelné řízení podniku je po reorganizaci pravděpodobné.

Reorganizační řízení nebude zahájeno v těchto případech:

1. proti podniku bylo zahájeno konkursní řízení;
2. bylo vydáno soudní rozhodnutí týkající se nuceného zrušení podniku nebo je provedena dodatečná likvidace;

3. uplynuly méně než dva roky od ukončení reorganizačního řízení daného podniku.

Pokud podnik navrhuje svoji reorganizaci, může soud návrh zamítnout také v případě, že podnik nepředložil odůvodněný argument dokládající, že reorganizaci potřebuje a že jeho udržitelné řízení je po reorganizaci pravděpodobné.

Účinnost reorganizačního řízení může být posuzována na základě schválení reorganizačního plánu, což trvá v průměru půl roku od podání návrhu na povolení reorganizace.[2] Tato doba se rovněž prodlužuje o dobu nezbytnou k provedení reorganizačního plánu a dosažení skutečných výsledků, která se u různých reorganizačních řízení liší.

Pokud soud rozhodl o zahájení reorganizačního řízení a vydal rozhodnutí o povolení reorganizace, poradce pro reorganizaci bezodkladně zašle věřitelům oznámení o reorganizaci, v němž je informuje o zahájení reorganizačního řízení a o výši pohledávek, které vůči podniku mají podle seznamu dluhů.

V rámci reorganizačního řízení se předběžným řízením rozumí řízení od podání návrhu na povolení reorganizace až do schválení reorganizačního plánu nebo ukončení reorganizačního řízení. Během tohoto období soud přeruší vykonávací řízení probíhající ve vztahu k majetku podniku až do schválení reorganizačního plánu nebo ukončení reorganizačního řízení s výjimkou případu, kdy se vykonávací řízení provádí k uspokojení pohledávky, která vznikla na základě pracovněprávního vztahu, nebo pohledávky z titulu výživného; výpočet úroků z prodlení nebo smluvní pokuty, které v průběhu času narůstají na pohledávce vůči podniku, se přeruší až do schválení reorganizačního plánu; soud projednávající danou věc může na základě návrhu podniku a se souhlasem poradce pro reorganizaci, který se připojí k návrhu, přerušit soudní řízení zahrnující peněžitou pohledávku vůči podniku až do povolení reorganizace nebo ukončení reorganizačního řízení s výjimkou případu pohledávky uplatněné na základě pracovněprávního vztahu nebo pohledávky z titulu výživného, v jejichž souvislosti nebylo dosud rozhodnuto; na základě návrhu na prohlášení konkursu podaného věřitelem soud odloží jakékoli rozhodnutí o zahájení konkursního řízení až do schválení reorganizačního plánu nebo ukončení reorganizačních řízení. Soud jmenuje poradce pro reorganizaci až do ukončení reorganizačního řízení.

3. Řízení o restrukturalizaci dluhu

Řízení o restrukturalizaci dluhu umožňuje dlužníkovi restrukturalizovat jeho peněžitě závazky. Má se za to, že dlužník má problémy se solventností, pokud není schopen nebo pravděpodobně nebude schopen plnit své závazky v okamžiku jejich splatnosti.

Aby bylo možné zahájit řízení o restrukturalizaci dluhu, podá dlužník k soudu příslušný návrh, který musí mimo jiné doprovázet plán restrukturalizace dluhu uvádějící závazky, které budou restrukturalizovány, a způsob restrukturalizace, jakož i lhůtu k provedení restrukturalizačního plánu. Před podáním návrhu na povolení restrukturalizace dluhu k soudu musí dlužník provést nezbytné kroky k mimosoudní restrukturalizaci dluhu.

Soud návrhu na povolení restrukturalizace dluhu vyhoví, pokud splňuje požadavky stanovené v občanském soudním řádu a v zákoně o restrukturalizaci dluhu a ochraně před dluhy. Rozhodnutí o přípustnosti návrhu bude doručeno dlužníkovi a všem věřitelům, jejichž pohledávky hodlá dlužník restrukturalizovat. Rozhodnutí bude rovněž zveřejněno v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded*.

Soud návrhu na povolení restrukturalizace dluhu nevyhoví v těchto případech:

1. na majetek dlužníka byl prohlášen konkurs;
2. v průběhu deseti let před podáním návrhu soud již vyhověl návrhu dlužníka na povolení restrukturalizace dluhu nebo návrhu dlužníka na osvobození od dluhů v konkursním řízení;
3. dlužník nemá žádné problémy se solventností nebo lze tyto problémy jasně překonat bez restrukturalizace dluhů, mimo jiné prodejem dlužníkovy majetku k pokrytí jeho dluhů v míře, kterou lze od dlužníka přiměřeně očekávat;
4. návrh nebo jeho přílohy nesplňují zákonné požadavky.

Soud může návrh na povolení restrukturalizace dluhu zamítnout v těchto případech:

1. je nepravděpodobné, že plán restrukturalizace dluhu navrhovaný dlužníkem bude schválen nebo naplněn, mimo jiné s přihlédnutím k dlužníkově solventnosti v průběhu tří let před podáním návrhu na povolení restrukturalizace dluhu a dlužníkově schopnosti provozovat přiměřeně ziskovou činnost po dobu platnosti plánu restrukturalizace dluhu s ohledem na věk, profesi a vzdělání dlužníka;
2. před podáním návrhu na povolení restrukturalizace dluhu k soudu dlužník neprovedl nezbytné kroky k mimosoudní restrukturalizaci dluhu;
3. dlužník úmyslně nebo z hrubé nedbalosti předložil věcně nesprávné nebo neúplné informace o svém majetku, příjmech, věřitelích nebo závazcích;

4. dlužník odmítá složit přísahu, pokud jde o pravdivost předložených informací, nebo předložit doplňující informace požadované soudem;
5. dlužník byl odsouzen za trestný čin související s konkursním řízením nebo vykonávacím řízením, daňový trestný čin nebo zvláštní trestný čin týkající se společností a informace o odsouzení nebyla dosud vymazána z databáze rejstříku trestů;
6. v průběhu tří let před podáním návrhu nebo po podání návrhu dlužník úmyslně nebo z hrubé nedbalosti předložil nesprávné nebo neúplné informace o své finanční situaci, aby získal podporu nebo jiné výhody od státu, místního orgánu nebo nadace nebo aby se vyhnul daním;
7. dlužník zjevně úmyslně uzavřel transakce poškozující věřitele.

Pokud soud při posuzování návrhu dlužníka rozhodne, že bude zahájeno řízení o restrukturalizaci dluhu, doručí rozhodnutí o přípustnosti návrhu dlužníkovi a všem věřitelům, jejichž pohledávky hodlá dlužník restrukturalizovat. Rozhodnutí bude rovněž zveřejněno v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded*.

V řízení o restrukturalizaci dluhu je tzv. předběžným řízením období od podání návrhu na povolení restrukturalizace dluhu až do schválení plánu restrukturalizace dluhu. Pokud je návrhu na povolení restrukturalizace dluhu vyhověno, výpočet úroku z prodlení nebo smluvní pokuty, které v průběhu času narůstají na pohledávce vůči dlužníkovi, se přeruší až do schválení restrukturalizačního plánu nebo ukončení řízení. To se nevztahuje na pohledávky, které dlužník nehodlá restrukturalizovat. Pokud je návrhu vyhověno, věřitel nemůže z důvodu porušení peněžitého závazku, k němuž došlo před podáním návrhu na povolení restrukturalizace dluhu, ukončit smlouvu, kterou uzavřel s dlužníkem a která zakládá pohledávky, které dlužník hodlá restrukturalizovat, nebo z těchto důvodů odmítnout plnit své závazky. Jakákoli dohoda, podle které věřitel může ukončit smlouvu, pokud je podán návrh na povolení restrukturalizace dluhu nebo schválen plán restrukturalizace dluhu, je absolutně neplatná. Pokud je návrhu vyhověno, soud přeruší vykonávací řízení (nebo nucený výkon) k vymožení peněžité částky vedené v souvislosti s dlužníkovým majetkem, dokud nebude plán restrukturalizace dluhu schválen nebo nebude ukončeno řízení. Soud může rovněž přerušit soudní řízení zahrnující peněžitou pohledávku vůči dlužníkovi, v jejíž souvislosti nebylo dosud rozhodnuto; může zrušit opatření k zajištění určitého jednání, včetně obstarání bankovního účtu, a může věřitelům zabránit ve výkonu jejich práv vyplývajících ze zajištění poskytnutého dlužníkem, včetně prodeje nebo požadavku na prodej předmětu zástavy.

[1] Průzkum zabývající se účinností insolvenčního řízení (19. března 2013) provedený společností AS PricewaterhouseCoopers Advisors, který zadal Estonský vládní úřad, Fond moudrých rozhodnutí, partner: Ministerstvo spravedlnosti, s. 7.

[2] *Tamtéž*, s. 8.

3 Jaký majetek tvoří majetkovou podstatu? Jak se nakládá s majetkem, který dlužník nabyt nebo na něj přešel po zahájení insolvenčního řízení?

Pokud je prohlášen konkurs, majetek dlužníka se stává konkursní podstatou a právo dlužníka spravovat konkursní podstatu a nakládat s ní přechází na konkursního správce.

Majetek dlužníka se stává konkursní podstatou na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu a použije se jako majetek určený k uspokojení pohledávek věřitelů a k provedení konkursního řízení. Konkursní podstata znamená majetek dlužníka v okamžiku prohlášení konkursu, jakož i zpětně získaný nebo vymožený majetek a majetek nabytý dlužníkem během konkursního řízení. Majetek dlužníka, vůči kterému nelze podle zákona vznést platební nárok, se do konkursní podstaty nezahrnuje.

Majetek, vůči kterému nelze podle zákona vznést platební nárok, se řídí exekučním řádem. Zákon stanoví demonstrativní seznam věcí, které nemohou být zabaveny. Hlavním cílem katalogu věcí, které nemohou být zabaveny, je dlužníkovi zajistit minimální sociální ochranu. Zákaz prodeje věcí, které nemohou být zabaveny, vyplývá také z potřeby chránit jiná základní práva: právo si svobodně zvolit svou oblast činnosti, profesi a pozici, právo provozovat podnikatelskou činnost, právo na vzdělání, svoboda náboženství, ochrana soukromého a rodinného života atd. Kromě toho je zabavení určitých předmětů v rozporu s uznávanými morálními zásadami.

Podle estonských právních předpisů se omezení vztahují také na zabavení příjmů a hlavním cílem je v tomto případě zajistit, aby dlužník měl minimální prostředky na obživu nezbytné pro dlužníka a jím vyživované osoby v souladu s podmínkami řízení vedeného vůči dlužníkovi. Existují dva typy omezení: nezabavitelná část, která musí zůstat k užívání dlužníkovi, a tzv. sociální dávky, přičemž první omezení zajistí, aby si dlužník zachoval minimální prostředky na živobytí, a druhé uvádí *ad hoc* seznam částek vyplatitelných na ochranu určitého práva, které nemusí být použity k uhrazení jakéhokoli jiného závazku. Za určitých podmínek však mohou být sociální dávky částečně zabaveny.

Po prohlášení konkursu je jakékoli nakládání s předměty (zcizení), které tvoří součást konkursní podstaty, ze strany dlužníka absolutně neplatné. Majetek převedený druhou stranou na základě zcizení se vrátí straně, pokud majetek zůstane v konkursní

podstatě, nebo se poskytne náhrada, pokud se konkursní podstata v důsledku převodu navýšila. Pokud dlužník zcizil své budoucí pohledávky před prohlášením konkursu, bude toto zcizení při prohlášení konkursu absolutně neplatné ve vztahu k pohledávkám, které vznikly po prohlášení konkursu. Dlužník, který je fyzickou osobou, může s konkursní podstatou nakládat se souhlasem správce. Jakékoli nakládání bez souhlasu správce je absolutně neplatné.

Po prohlášení konkursu může splnění závazku, který je zahrnut do konkursní podstaty a je splatný dlužníkovi, přijmout pouze správce. Pokud byl závazek splněn ve prospěch dlužníka, považuje se závazek za splněný pouze v případě, že majetek převedený ke splnění závazku je ponechán v konkursní podstatě nebo se konkursní podstata v důsledku převodu navýšila. Pokud byl závazek splněn ve prospěch dlužníka před zveřejněním oznámení o prohlášení konkursu, považuje se závazek za splněný, pokud si osoba, která závazek splnila, v okamžiku splnění závazku nebyla a nemusela být vědoma prohlášení konkursu.

4 Jaké pravomoci má dlužník a jaké insolvenční správce?

Jakmile je prohlášen konkurs, dlužník, který je fyzickou osobou, pozbývá své právo uzavírat transakce související s konkursní podstatou a dlužník, který je právnickou osobou, pozbývá svá práva uzavírat jakékoli transakce.

Dlužník poskytuje soudu, správci a konkursnímu výboru informace, které potřebují v souvislosti s konkursním řízením, zejména informace týkající se majetku dlužníka, včetně závazků, a podnikatelské nebo profesní činnosti. Vyžaduje se, aby dlužník poskytl správci rozvahu a soupis svého majetku, včetně závazků, ke dni prohlášení konkursu.

Soud může vyžadovat, aby dlužník před soudem složil přísahu v tom smyslu, že informace předložené soudu týkající se jeho majetku, dluhů a podnikatelské nebo profesní činnosti jsou podle dlužníkovy nejlepšího vědomí a svědomí správné.

Dlužník musí předběžnému správci i správci při výkonu jejich zákonných povinností poskytovat součinnost.

Po prohlášení konkursu a před složením přísahy nesmí dlužník bez souhlasu soudu opustit Estonsko.

Soud může dlužníkovi uložit pokutu, povinnou účast nebo jej může zatknout v případě nesplnění soudního příkazu nebo k zajištění splnění povinnosti stanovené zákonem.

Dlužník má právo nahlížet do spisu správce a do soudního spisu konkursní věci. Správce může z oprávněných důvodů odmítnout žádost dlužníka o nahlédnutí do dokumentu, který je součástí spisu správce, pokud by to poškodilo průběh konkursního řízení.

Konkursní správce

- Konkursní správce uzavírá transakce týkající se konkursní podstaty a provádí další úkony. Práva a povinnosti, které vzniknou v důsledku jednání správce, náleží dlužníkovi. Správce se v souladu se svými zákonnými povinnostmi namísto dlužníka účastní soudních jednání jako strana sporů týkajících se konkursní podstaty.
- Pokud je prohlášen konkurs, právo dlužníka spravovat konkursní podstatu a nakládat s ní přechází na konkursního správce. V konkursním řízení dlužníka, který je právnickou osobou, může správce uzavírat jakékoli transakce a provádět jakékoli právní úkony s konkursní podstatou. V případě konkursu dlužníka, který je fyzickou osobou, může správce uzavírat pouze takové transakce a provádět takové právní úkony s konkursní podstatou, které jsou nezbytné k dosažení cíle konkursního řízení a k plnění zákonných povinností správce.
- Správce hájí práva a zájmy všech věřitelů a dlužníka a zajišťuje, aby konkursní řízení probíhalo zákonným, rychlým a finančně přijatelným způsobem. Správce musí plnit své povinnosti s péčí očekávanou od svědomitého a poctivého správce a musí přihlížet k zájmům všech věřitelů a dlužníka.
- Správce určuje pohledávky věřitelů, spravuje konkursní podstatu, organizuje její vytváření a prodej a uspokojování pohledávek věřitelů z konkursní podstaty; zjišťuje příčiny úpadku dlužníka a okamžik, kdy úpadek nastal; pokud je to nezbytné, zajišťuje pokračování podnikatelské činnosti dlužníka; provádí případnou likvidaci dlužníka, který je právnickou osobou; poskytuje informace věřitelům a dlužníkovi v případech stanovených zákonem; podává zprávy o své činnosti a poskytuje informace týkající se konkursního řízení soudu, dohlížejícímu úředníkovi a konkursnímu výboru; plní další povinnosti stanovené zákonem. Pokud byl úpadek dlužníka způsoben závažnou chybou v řízení, správce musí podat žalobu o náhradu škody proti osobě odpovědné za chybu, a to bezprostředně poté, co se objeví dostatečné důvody k podání žaloby. Kromě práv správce stanovených zákonem má správce rovněž práva předběžného správce.

5 Za jakých podmínek lze uplatnit započtení pohledávek?

Započtení pohledávek je v estonském konkursním řízení povoleno. Započtení pohledávek v konkursním řízení podléhá těmto podmínkám:

- 1) pohledávky, které mají být započteny, musí být peněžité závazky nebo jiné závazky stejného druhu;

- 2) musí vzniknout právo věřitele plnit svůj vlastní závazek a závazek dlužníka musí být splatný;
- 3) věřitel musí vůči dlužníkovi učinit prohlášení o započtení předtím, než je soudu předložen návrh na konečný rozvrh, a toto prohlášení nesmí být podmíněčné ani nesmí stanovit lhůtu;
- 4) právo věřitele na započtení pohledávky proti pohledávce dlužníka musí vzniknout před prohlášením konkursu.

Pokud byla pohledávka dlužníka podmíněna odkladací podmínkou nebo nebyla v okamžiku prohlášení konkursu dosud splatná nebo nesměřuje k plnění závazků stejného druhu, může být pohledávka započtena pouze v případě, že nastala odkladná podmínka, pohledávka dlužníka je splatná nebo se závazky staly závazky stejného druhu. Započtení není přípustné, pokud odkladná podmínka pohledávky dlužníka nastane nebo se pohledávka stane splatnou předtím, než mohl věřitel svou pohledávku započíst.

Pokud je pohledávka věřitele promlčena, může věřitel pohledávku přesto započíst, pokud právo na započtení vzniklo předtím, než byla pohledávka promlčena. Věřitel může započíst také pohledávku vyplývající z nesplnění smlouvy dlužníkem, které nastalo v důsledku skutečnosti, že se správce po prohlášení konkursu závazku dlužníka vzdal. Pokud je předmět smluvního závazku dělitelný a věřitel do okamžiku prohlášení konkursu splnil svůj závazek částečně, může věřitel provést započtení proti peněžitému závazku dlužníka odpovídajícímu té části závazku věřitele, která již byla splněna. Pokud je dlužník pronajímatelem bytových nebo nebytových prostor a nájemce bytových nebo nebytových prostor uhradil dlužníkovi nájemné za nemovitost nebo prostory předem před prohlášením konkursu, představuje to pohledávku z titulu bezdůvodného obohacení vůči dlužníkovi, kterou může nájemce bytových nebo nebytových prostor započíst proti pohledávce dlužníka vůči nájemci bytových nebo nebytových prostor, a nájemce bytových nebo nebytových prostor může rovněž započíst pohledávku z titulu náhrady škody vyplývající z předčasného ukončení smlouvy nebo odstoupení od smlouvy.

Pohledávka získaná postoupením může být v konkursním řízení započtena pouze v případě, že pohledávka byla postoupena a dlužník o tom byl informován písemně alespoň tři měsíce před prohlášením konkursu. Pohledávka vůči dlužníkovi, která je získána postoupením, nemůže být započtena, pokud byla pohledávka postoupena v průběhu tří let před jmenováním předběžného správce a dlužník byl v té době v úpadku a osoba, která pohledávku získala, si byla nebo si měla být v době postoupení úpadku vědoma.

Pohledávky, které nelze započíst, zahrnují pohledávky z titulu výživného, pohledávky z titulu odškodnění vyplývajícího z újmy na zdraví nebo úmrtí osoby a pohledávky vyplývající z protiprávního a úmyslného způsobení škody, které má druhá strana vůči straně žádající o započtení; pohledávky druhé strany, vůči kterým nelze podle zákona vznést žádný platební nárok; zabavená pohledávka proti pohledávce vůči druhé straně, pokud strana požadující započtení pohledávku získala po zabavení nebo pokud se její pohledávka stala splatnou po zabavení a později než zabavená pohledávka; pohledávka, proti které může druhá strana vznést námitky, nebo pohledávka druhé strany, jejíž započtení není přípustné z jiných důvodů vyplývajících ze zákona.

Započtení pohledávek v případě řízení o reorganizaci a řízení o restrukturalizaci dluhu není upraveno samostatně, a proto se na ně vztahuje obecný postup podle zákona o závazcích.

6 Jaké účinky má insolvenční řízení na probíhající smlouvy, jichž je dlužník smluvní stranou?

Konkursní řízení

Správce má právo splnit nesplněný závazek vyplývající ze smlouvy uzavřené dlužníkem a požadovat, aby druhá strana splnila své závazky, nebo se plnění závazku dlužníka vyplývajícího ze smlouvy vzdát, pokud není zákonem stanoveno jinak. Správce se nemůže vzdát závazku dlužníka vyplývajícího ze smlouvy, pokud je závazek předem zajištěn a toto zajištění je zapsáno v katastru nemovitostí. Pokud správce pokračuje v plnění závazku dlužníka nebo oznámí, že hodlá závazek splnit, druhá strana smlouvy bude i nadále plnit své závazky. V tomto případě se správce vzdává svého práva odmítnout plnění závazku dlužníka. Pokud správce vyžaduje, aby druhá strana smlouvy tuto smlouvu naplnila, může druhá strana požadovat, aby správce zajistil splnění závazku dlužníka. Druhá strana může odmítnout splnit svůj závazek, odstoupit od smlouvy nebo smlouvu zrušit, dokud správce splnění závazku dlužníka nezajistí. Pohledávka druhé strany vůči dlužníkovi, která vznikla při plnění závazku poté, co správce druhou stranu požádal, aby splnila svůj závazek, je konsolidovaným závazkem. Pokud se správce vzdal závazku dlužníka po prohlášení konkursu, druhá strana smlouvy může přihlásit pohledávku vyplývající z nesplnění smlouvy jako věřitel v konkursním řízení. Pokud je předmět smluvního závazku dělitelný a do okamžiku prohlášení konkursu splnila druhá strana svůj závazek částečně, může druhá strana požadovat splnění peněžitého závazku dlužníka v rozsahu odpovídajícím té části závazku druhé strany, která byla splněna, pouze jako věřitel v konkursním řízení.

Zákon také stanoví zvláštní případy pro určité druhy smluv:

1) Pokud dlužník prodal movitý majetek s výhradou vlastnictví před prohlášením konkursu a převedl držbu movitého majetku na kupujícího, má kupující právo vyžadovat, aby byla kupní smlouva naplněna. V tomto případě se správce nesmí vzdát závazků dlužníka vyplývajících z kupní smlouvy.

2) Konkurs pronajímatele bytových nebo nebytových prostor neslouží jako základ pro ukončení smlouvy o nájmu bytových nebo nebytových prostor, pokud smlouva nestanoví jinak. Pokud smlouva o nájmu bytových nebo nebytových prostor stanoví konkurs jako základ pro ukončení smlouvy, správce může smlouvu zrušit ve lhůtě jednoho měsíce nebo méně, pokud je tak uvedeno ve smlouvě. Konkurs pronajímatele bytové jednotky neslouží jako základ pro ukončení smlouvy o nájmu bytové jednotky. Pokud bylo nájemné za nemovitý majetek nebo prostory uhrazeno dlužníkovi předem před prohlášením konkursu, nájemce bytových nebo nebytových prostor může provést započtení pohledávky z titulu bezdůvodného obohacení proti pohledávce dlužníka vůči nájemci bytových nebo nebytových prostor.

3) V případě konkursu nájemce bytových nebo nebytových prostor může pronajímatel bytových nebo nebytových prostor ukončit smlouvu o nájmu bytových nebo nebytových prostor pouze v souladu s obecným postupem; smlouva o nájmu bytových nebo nebytových prostor nesmí být zrušena z důvodu prodlení s platbou nájemného, pokud se prodlení týká úhrady nájemného dlužného před podáním návrhu na prohlášení konkursu. Správce má právo zrušit smlouvu o nájmu bytových nebo nebytových prostor uzavřenou dlužníkem s výpovědní lhůtou v délce jednoho měsíce nebo kratší, pokud tak stanoví smlouva. Pokud nebyly nemovitost nebo prostory převedeny do držby dlužníka do okamžiku prohlášení konkursu, správce i druhá strana mohou od smlouvy odstoupit. V případě odstoupení od smlouvy nebo jejího zrušení může druhá strana požadovat náhradu škod vzniklých v důsledku předčasného ukončení smlouvy jako věřitel v konkursním řízení nebo započtením vzájemných pohledávek.

4) Postup pro smlouvy o nájmu bytových a nebytových prostor se vztahuje také na leasingové smlouvy uzavřené dlužníkem.

Správce má právo rozhodnout o pokračování nebo ukončení smlouvy, ale pokud druhá strana správci navrhne, aby toto rozhodnutí učinil, správce musí bezodkladně, avšak nejpozději do sedmi dnů, oznámit, zda závazek dlužníka splní nebo se ho vzdá. Na žádost správce může soud uvedenou lhůtu rovněž prodloužit. Pokud správce včas neoznámí, zda závazek splní nebo se ho vzdá, nemá správce právo požadovat, aby druhá strana smlouvu splnila, dokud správce nesplní závazek dlužníka.

Je také možné, že některé smlouvy uzavřené dlužníkem jsou vymahatelné. Například soud zruší smlouvy, které byly uzavřeny v době od jmenování předběžného správce do prohlášení konkursu. Kromě časové podmínky je základním předpokladem pro vymáhání, aby smlouva poškozovala zájmy věřitelů. Pokud zájmy věřitelů nejsou poškozeny a konkursní podstata se v důsledku vymáhání nezvyšuje, nemá vymáhání smysl.

Obecně platí, že dlužník, který je v konkursu, nebo jeho správce nemá právo měnit smlouvy. Smlouvy však lze měnit, pokud je po prohlášení konkursu provedeno vyrovnání. V tomto případě je možné snížit dluhy nebo prodloužit lhůtu splatnosti na základě dohody mezi dlužníkem a věřiteli. Stejného výsledku lze dosáhnout také reorganizačním řízením nebo řízením o restrukturalizaci dluhu. Zákon o konkursu, zákon o reorganizaci a zákon o restrukturalizaci dluhu samostatně neupravují postoupení pohledávek nebo přijetí závazků, a proto se použije obecný postup stanovený v zákoně o závazcích.

Reorganizační řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu

Restrukturalizace smluv je v reorganizačním řízení přípustná. Dohoda, podle které může věřitel ukončit smlouvu, pokud je zahájeno reorganizační řízení nebo je schválen reorganizační plán, se stává absolutně neplatnou. Pohledávka vyplývající z pracovní smlouvy nebo z transakce s deriváty nesmí být v reorganizačním plánu restrukturalizována.

Pokud je návrhu na povolení restrukturalizace vyhověno, věřitel nemůže z důvodu porušení peněžitého závazku, k němuž došlo před podáním návrhu na povolení restrukturalizace dluhu, ukončit smlouvu, kterou uzavřel s dlužníkem a která zakládá pohledávky, které dlužník hodlá restrukturalizovat, nebo z těchto důvodů odmítnout plnit své povinnosti. Dohoda, podle které může věřitel ukončit smlouvu, pokud je podán návrh na povolení restrukturalizace dluhu nebo je schválen plán restrukturalizace dluhu, se stává absolutně neplatnou. Povinnosti vyplývající z pokračující smlouvy, které vzniknou nebo se stanou splatnými po podání návrhu na povolení restrukturalizace dluhu, lze restrukturalizovat v řízení o restrukturalizaci dluhu. Restrukturalizační plán může stanovit, že platnost úvěrové smlouvy nebo jiné pokračující smlouvy, kterou dlužník uzavřel před podáním návrhu na povolení restrukturalizace dluhu a která dlužníkovi ukládá peněžité závazky, které se stávají splatnými po podání návrhu na povolení restrukturalizace dluhu, končí v okamžiku schválení restrukturalizačního plánu. Ukončení smlouvy má stejné důsledky jako mimořádné zrušení smlouvy z důvodu okolností na straně dlužníka. Závazky dlužníka vyplývající z ukončení smlouvy lze restrukturalizovat předem na základě restrukturalizačního plánu. Pokud mají být restrukturalizovány závazky vyplývající z leasingové smlouvy, pronajímatel, který je věřitelem, může smlouvu mimořádně zrušit ve lhůtě jednoho týdne od schválení restrukturalizačního plánu.

7 Jaké účinky má insolvenční řízení na řízení zahájená jednotlivými věřiteli (s výjimkou probíhajících soudních řízení)?

Po prohlášení konkursu mohou věřitelé v konkursním řízení přihlásit své pohledávky vůči dlužníkovi pouze v konkursním řízení. Správce musí být informován o všech jejich pohledávkách vůči dlužníkovi, které vznikly před prohlášením konkursu, bez ohledu na důvody nebo lhůty pro splnění pohledávek. Vykonávací řízení zahájené proti dlužníkovi se v případě prohlášení konkursu ukončí a věřitel musí pohledávku přihlásit konkursnímu správci.

V reorganizačním řízení a v řízení o restrukturalizaci dluhu může být po dobu platnosti reorganizačního plánu a plánu restrukturalizace dluhu nové řízení zahájeno pouze věřiteli, jejichž pohledávek se daný plán týká. V případě reorganizace se vykonávací řízení přeruší, s výjimkou vykonávacího řízení vedeného za účelem splnění pohledávky, která vznikla na základě pracovněprávního vztahu nebo pohledávky z titulu výživného. V řízení o restrukturalizaci dluhu může soud vykonávací řízení přerušit jako opatření předběžné právní ochrany dokonce i před rozhodnutím o návrhu nebo před jeho podáním. Pokud je návrhu vyhověno, soud přeruší vykonávací řízení (nebo nucený výkon) k vymožení peněžité částky vedené v souvislosti s dlužníkovým majetkem, dokud nebude plán restrukturalizace dluhu schválen nebo nebude ukončeno řízení.

8 Jaké účinky má insolvenční řízení na pokračování soudních řízení, které probíhají v okamžiku zahájení insolvenčního řízení?

Konkursní řízení

Ve sporech o konkursní podstatu nebo majetek, který lze zahrnout do konkursní podstaty, se právo být stranou soudního řízení namísto dlužníka převádí na správce. Pokud se žaloba nebo jakýkoli jiný návrh týkající se konkursní podstaty podané dlužníkem proti jiné osobě projednávají v soudním řízení, které začalo před prohlášením konkursu, nebo pokud se dlužník účastní soudního řízení jako třetí strana, může správce v souladu se svými zákonnými povinnostmi do řízení vstoupit namísto dlužníka. Pokud si je správce takového řízení vědom, ale nevstoupí do něj, může dlužník pokračovat jako žalobce, navrhovatel nebo třetí strana.

Pokud proti dlužníkovi probíhá soudní řízení ve věci majetkové pohledávky, které bylo zahájeno před prohlášením konkursu, ale v této věci nebylo dosud rozhodnuto, soud nebude pohledávku v řízení týkajícím se žaloby projednávat. Soud obnoví řízení na návrh žalobce, pokud vyšší soud zrušil rozhodnutí o prohlášení konkursu a rozhodnutí, kterým se zamítá návrh na prohlášení konkursu, vstoupilo v platnost nebo pokud bylo konkursní řízení zastaveno po prohlášení konkursu.

Pokud byla proti dlužníkovi podána žaloba na vyloučení předmětu z konkursní podstaty a soudní řízení bylo zahájeno před prohlášením konkursu, soud žalobu projedná. V tomto případě může konkursní správce vstoupit do řízení namísto dlužníka. Správce má práva a povinnosti dlužníka jako žalovaného. Pokud správce do řízení nevstoupí, může řízení pokračovat na žádost žalobce.

Pokud proti dlužníkovi probíhá soudní řízení o majetkové pohledávce, v němž může být proti rozhodnutí o pohledávce podán opravný prostředek, může po prohlášení konkursu opravný prostředek podat jménem dlužníka správce. Dlužník může podat opravný prostředek se souhlasem správce.

Pokud byl správní nástroj proti dlužníkovi napaden u soudu, lhůta pro napadení správního nástroje se přerušuje.

Reorganizační řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu

Po podání návrhu na povolení reorganizace může soud projednávající danou věc na základě návrhu podniku a se souhlasem poradce pro reorganizaci připojeným k návrhu přerušit soudní řízení ve věci peněžité pohledávky vůči podniku až do okamžiku schválení reorganizačního plánu nebo ukončení reorganizačního řízení, s výjimkou pohledávky uplatněné na základě pracovněprávního vztahu nebo pohledávky na výživném, v jejichž souvislosti soud dosud nerozhodl. Pokud je návrhu na povolení restrukturalizace dluhu vyhověno, soud přeruší soudní řízení ve věci peněžité pohledávky vůči dlužníkovi, v jejíž souvislosti soud dosud nerozhodl, dokud nebude schválen reorganizační plán nebo ukončeno řízení.

9 Jaké jsou hlavní rysy účasti věřitelů na insolvenčním řízení?

Účast věřitelů v konkursním řízení

Věřitel představí svou pohledávku v konkursním řízení. Věřitelé musí správci oznámit všechny své pohledávky vůči dlužníkovi, které vznikly před prohlášením konkursu, bez ohledu na důvody nebo lhůty pro splnění pohledávek, a to nejpozději do dvou měsíců od data zveřejnění oznámení o prohlášení konkursu v úředním věstníku *Ametliikud Teadaanded*. Správce musí být o pohledávce informován písemným návrhem (důkaz pohledávky). Věřitelé musí své pohledávky obhájit na valné hromadě věřitelů (schůze konaná za účelem obhajoby pohledávek). Zajišťovací práva se obhajují společně s pohledávkami, které tato práva zajišťují. Pohledávka, její pořadí a právo zajišťující pohledávku se považují za uznané, pokud proti nim správce ani žádný z věřitelů na schůzi konané za účelem obhajoby pohledávek nevznesl námitku. Pohledávku nebo její pořadí uznané na schůzi konané za účelem obhajoby pohledávek nelze později zpochybnit.

Kromě skutečnosti, že každý věřitel představí svou pohledávku a její obhajobu, se věřitelé rovněž podílí na průběhu konkursního řízení prostřednictvím valné hromady věřitelů. Valná hromada věřitelů je oprávněna schválit správce a zvolit konkursní výbor, rozhodnout o pokračování nebo zániku podniku dlužníka, rozhodnout o zániku dlužníka, pokud je dlužník právnickou osobou, provést vyrovnání, v rozsahu stanoveném zákonem rozhodovat o záležitostech týkajících se prodeje konkursní podstaty, obhajovat pohledávky, řešit stížnosti podané proti činnosti správce, rozhodovat o odměně členům konkursního výboru a řešit jiné záležitosti, které jsou podle zákona v působnosti valné hromady věřitelů. Pokud se valná hromada věřitelů rozhodne zvolit konkursní výbor, povinností konkursního výboru mimo jiné je chránit zájmy všech věřitelů v konkursním řízení.

Účast věřitelů v reorganizačním řízení

Poradce pro reorganizaci bezodkladně oznámí věřitelům zahájení reorganizačního řízení a výši pohledávek, které mají vůči podniku podle seznamu dluhů. Za tímto účelem poradce předloží věřitelům oznámení o reorganizaci. Pokud věřitel, jehož pohledávka má být restrukturalizována v rámci reorganizačního plánu, nesouhlasí s informacemi uvedenými v oznámení o reorganizaci, věřitel předloží poradci pro reorganizaci ve lhůtě stanovené v oznámení o reorganizaci písemný návrh, v němž uvede, v jakém ohledu nesouhlasí s pohledávkou v oznámení o reorganizaci, a předloží důkaz k prokázání těchto okolností. Pokud není v dané lhůtě žádný návrh předložen, má se za to, že věřitel s výši pohledávky souhlasí. Pokud poradce pro reorganizaci nesouhlasí s tvrzením uvedeným v návrhu věřitele, neprodleně soudu předloží návrh spolu s důkazy a doloží, proč s informacemi v návrhu nesouhlasí. Poradce pro reorganizaci svá tvrzení odůvodní. Na základě předložených tvrzení a důkazů soud rozhodne o výši hlavní a vedlejší pohledávky věřitele a o existenci a rozsahu zajištění.

Účast věřitelů v řízení o restrukturalizaci dluhu

Řízení o restrukturalizaci dluhu se týká věřitelů, jejichž pohledávky vůči dlužníkovi jsou splatné do okamžiku podání návrhu na povolení restrukturalizace dluhu. Rozhodnutí o vyhovění návrhu na povolení restrukturalizace vynese soud, který může případně vyslechnout také stanovisko věřitele a vyžádat si doplňující informace nebo dokumenty. Rozhodnutí o přípustnosti návrhu se doručí dlužníkovi a všem věřitelům, jejichž pohledávky hodlá dlužník restrukturalizovat. Pokud je návrhu vyhověno, věřitel nemůže z důvodu porušení peněžitého závazku, k němuž došlo před podáním návrhu na povolení restrukturalizace dluhu, ukončit smlouvu, kterou uzavřel s dlužníkem a která zakládá pohledávky, které dlužník hodlá restrukturalizovat, nebo z těchto důvodů odmítnout plnit své závazky. Při doručování restrukturalizačního plánu věřiteli poskytne soud věřiteli lhůtu v délce alespoň dvou týdnů, avšak ne více než čtyři týdny, od obdržení restrukturalizačního plánu, aby mohl soudu nebo poradci předložit své stanovisko. Věřitel se vyjádří k tomu, zda souhlasí s informacemi dlužníka týkajícími se pohledávky a zajištění, výpočtem výše dluhu provedeným dlužníkem a restrukturalizací dluhu způsobem požadovaným dlužníkem. Pokud věřitel nesouhlasí s restrukturalizací dluhu způsobem požadovaným dlužníkem, musí uvést, zda by souhlasil s restrukturalizací dluhu jiným způsobem. Pokud věřitel, jehož pohledávka má být restrukturalizována, nesouhlasí s informacemi uvedenými dlužníkem v seznamu dluhů, věřitel oznámí soudu nebo, pokud tak soud určí, poradci ve lhůtě stanovené soudem, v jakém ohledu s pohledávkou nesouhlasí, a předloží důkazy k prokázání těchto okolností. Pokud není do stanoveného termínu žádný návrh předložen, má se za to, že věřitel s rozsahem pohledávky souhlasí. Pokud dlužník nebo poradce nesouhlasí s tvrzením uvedeným v návrhu věřitele, neprodleně soudu předloží návrh spolu s důkazy a doloží, proč s informacemi v návrhu nesouhlasí. Na základě předložených tvrzení a důkazů soud rozhodne o výši hlavní a vedlejší pohledávky věřitele a o existenci zajištění.

10 Jakým způsobem může insolvenční správce používat majetek v majetkové podstatě nebo s ním nakládat?

Majetek dlužníka se stává konkursní podstatou na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu a použije se jako majetek určený k uspokojení pohledávek věřitelů a k provedení konkursního řízení. Konkursní podstata znamená majetek dlužníka v okamžiku prohlášení konkursu, jakož i zpětně získaný nebo vymožený majetek a majetek nabytý dlužníkem během konkursního řízení. Majetek dlužníka, vůči kterému nelze podle zákona vznést platební nárok, se nezahrnuje do konkursní podstaty.

Pokud je prohlášen konkurs, právo dlužníka spravovat konkursní podstatu a nakládat s ní přechází na konkursního správce. Po prohlášení konkursu je jakékoli nakládání s předměty (zcizení), které tvoří součást konkursní podstaty, ze strany dlužníka absolutně neplatné. Před prohlášením konkursu může soud dlužníkovi zakázat, aby bez souhlasu předběžného správce nakládal se svým majetkem nebo jeho částí.

Správce musí neprodleně po vydání rozhodnutí o prohlášení konkursu převzít dlužníkuv majetek a začít spravovat konkursní podstatu. Správce musí dosáhnout navrácení majetku dlužníka, který je v držení třetí strany, do konkursní podstaty, pokud není zákonem stanoveno jinak. Správa konkursní podstaty zahrnuje provádění úkonů s konkursní podstatou, které jsou nezbytné pro zachování konkursní podstaty a pro vedení konkursního řízení, jakož i řízení činnosti dlužníka, pokud je dlužník právnickou osobou, nebo organizování podnikatelské činnosti dlužníka, pokud je dlužník osobou samostatně výdělečně činnou. V konkursním řízení dlužníka, který je právnickou osobou, má správce taková práva a takové povinnosti představenstva nebo orgánu nahrazujícího představenstvo právnické osoby, jež nejsou v rozporu s cílem konkursního řízení. Odpovědnost správce je stejná jako odpovědnost člena představenstva.

Správce může provést hotovostní transakci s konkursní podstatou pouze se souhlasem soudu. Správce nebude provádět žádné poměrné hotovostní platby věřitelům na základě rozvrhu. Správce může uzavírat transakce zvláště důležité pro konkursní řízení pouze se souhlasem konkursního výboru. Mezi zvláště důležité transakce patří především půjčování a v případě podniku, který je zahrnut do konkursní podstaty, všechny transakce, které přesahují rámec běžné podnikatelské činnosti podniku. Správce nesmí uzavírat žádné transakce se sebou samým nebo s osobami se správcem spřízněnými v souvislosti s konkursní podstatou nebo na její účet ani uzavírat žádné jiné transakce obdobné povahy nebo představující střet zájmu nebo požadovat náhradu výdajů vzniklých v rámci takovýchto transakcí.

Správce může zahájit prodej konkursní podstaty po první valné hromadě věřitelů, pokud se věřitelé na schůzi nerozhodnou jinak. Pokud dlužník podal proti rozhodnutí o prohlášení konkursu opravný prostředek, majetek dlužníka nesmí být prodán bez dlužníkovy souhlasu předtím, než bude opravný prostředek podaný k okresnímu soudu projednán. Tato omezení se nevztahují na prodej majetku, který snadno podléhá zkáze, jehož hodnota rychle klesá nebo jehož skladování nebo uchovávání je příliš nákladné. Pokud činnost podniku dlužníka pokračuje, majetek nesmí být prodán, pokud by to znemožnilo pokračování činnosti podniku. Pokud je podán návrh na vyrovnání, majetek nesmí být prodán před provedením vyrovnání, pokud valná hromada věřitelů nerozhodne, že majetek může být prodán bez ohledu na návrh na vyrovnání. Konkursní podstata se prodává ve veřejné dražbě postupem popsaným v exekučním řádu.

11 Jaké pohledávky mají být přihlášeny za majetkovou podstatou dlužníka a jak se nakládá s pohledávkami, které vznikly po zahájení insolvenčního řízení?

Pohledávky, které mají být přihlášeny proti konkursní podstatě dlužníka

Všechny pohledávky, které vznikly vůči dlužníkovi před prohlášením konkursu, mají být přihlášeny proti konkursní podstatě dlužníka bez ohledu na důvody nebo lhůty pro splnění pohledávek. Pokud je prohlášen konkurs, všechny pohledávky věřitelů vůči dlužníkovi se považují za splatné, pokud není zákonem stanoveno jinak. Pokud věřitel uplatnil pohledávku u soudu, ale soud dosud nerozhodl, soud zastaví příslušné řízení a věřitel musí pohledávku přihlásit konkursnímu správci. Pokud věřitel uplatnil pohledávku u soudu a soud již vynesl rozsudek, který nabyl právní moci, musí věřitel svou pohledávku rovněž přihlásit konkursnímu správci, ale tato pohledávka se má za obhájenou. Pokud dlužník mohl napadnout soudní rozhodnutí, může tak učinit konkursní správce.

Nakládání s pohledávkami, které vznikly po zahájení konkursního řízení

Po prohlášení konkursu mohou věřitelé v konkursním řízení přihlásit své pohledávky vůči dlužníkovi pouze v souladu s postupem stanoveným v zákoně o konkursu. Pohledávky lze přihlásit pouze konkursnímu správci a lze přihlásit pouze ty pohledávky, které vznikly před prohlášením konkursu. Pohledávky, které vznikly po prohlášení konkursu, nelze přihlásit před ukončením konkursního řízení. Je třeba přihlídnout ke skutečnosti, že v případě právnických osob zahrnuje ukončení konkursního řízení ve většině případů likvidaci právnické osoby, a neexistuje tedy osoba, vůči níž by bylo možné po ukončení konkursního řízení pohledávky přihlásit. Je proto nezbytná opatrnost a při uzavírání transakcí s právnickou osobou, která je v konkursu, je třeba k tomuto riziku přihlídnout. Pohledávky vůči fyzické osobě, které vzniknou během konkursního řízení, lze přihlásit po ukončení konkursního řízení v souladu s obecným postupem. Závazky z titulu náhrady škody způsobené během konkursního řízení protiprávním jednáním dlužníka, který je právnickou osobou, jsou konsolidovanými závazky, a může být tedy vyžadováno, aby je dlužník splnil během konkursního řízení v souladu s obecným postupem. Pokud jde o konkursní podstatu, může být pro účely splnění závazků rovněž vedeno vykonávací řízení.

Může také nastat situace, kdy dlužník po prohlášení konkursu zcizí předmět, který patří do konkursní podstaty. Takovéto zcizení je absolutně neplatné, neboť při prohlášení konkursu přešlo právo spravovat majetek a nakládat s ním na konkursního správce. Pokud přesto dojde ze strany dlužníka ke zcizení, majetek převedený druhou stranou na základě zcizení se vrátí této straně, pokud majetek zůstal v konkursní podstatě, nebo se poskytne náhrada, pokud se konkursní podstata v důsledku převodu navýšila. Pokud dlužník zcizil předmět v den prohlášení konkursu, předpokládá se, že zcizení nastalo poté, co byl prohlášen konkurs. Pokud dlužník zcizil své budoucí pohledávky před prohlášením konkursu, bude toto zcizení po prohlášení konkursu absolutně neplatné ve vztahu k pohledávkám, které vznikly poté. Dlužník, který je fyzickou osobou, může s konkursní podstatou nakládat se souhlasem správce. Jakékoli nakládání bez souhlasu správce je absolutně neplatné.

Nakládání s pohledávkami, které vznikly po zahájení reorganizačního řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu

Po dobu platnosti reorganizačního plánu nelze podat žádnou žalobu na základě pohledávky, na kterou se vztahuje reorganizační plán. Žalobu lze podat v souvislosti s jinými pohledávkami. Po dobu platnosti restrukturalizačního plánu nelze podat žádnou žalobu na základě pohledávky, na niž se vztahuje restrukturalizační plán. Žalobu lze podat v souvislosti s jinými pohledávkami. Schválení restrukturalizačního plánu neomezuje právo věřitele napadnout v soudním řízení pohledávky neuznané v restrukturalizačním plánu. Věřitel také může v soudním řízení napadnout výši pohledávky v rozsahu její nepřijatě části.

Podáním návrhu na povolení reorganizace nebo návrhu na povolení restrukturalizace dluhu dlužníkem se přeruší promlčecí lhůta pohledávek vůči dlužníkovi. Po podání návrhu na povolení reorganizace může soud projednávající danou věc na základě návrhu podniku a se souhlasem poradce pro reorganizaci připojeným k návrhu přerušit soudní řízení ve věci peněžité pohledávky vůči podniku až do okamžiku schválení reorganizačního plánu nebo ukončení reorganizačního řízení, s výjimkou pohledávky uplatněné na základě pracovněprávního vztahu nebo pohledávky na výživném, v jejichž souvislosti soud dosud nerozhodl. Pokud je návrhu na povolení restrukturalizace dluhu vyhověno, soud přeruší soudní řízení ve věci peněžité pohledávky vůči dlužníkovi, v jejíž souvislosti soud dosud nerozhodl, dokud nebude schválen reorganizační plán nebo ukončeno řízení.

Reorganizační plán nezbavuje osobu, která je společně a nerozdílně odpovědná za splnění závazku podniku, povinnosti svůj závazek splnit. Schválení restrukturalizačního plánu nezbavuje osobu, která je společně a nerozdílně odpovědná za splnění závazku dlužníka, povinnosti svůj závazek splnit.

12 Jaká pravidla platí pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek?

Pravidla pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek v konkursním řízení

Věřitelé musí správci oznámit všechny své pohledávky vůči dlužníkovi, které vznikly před prohlášením konkursu, bez ohledu na důvody nebo lhůty pro splnění pohledávek, a to nejpozději do dvou měsíců od data zveřejnění oznámení o prohlášení konkursu v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded*. Pokud je prohlášen konkurs, všechny pohledávky věřitelů vůči dlužníkovi se považují za splatné. Správce musí být o pohledávce informován písemným návrhem (důkaz pohledávky). Doklad o pohledávce stanoví obsah, základ a výši pohledávky a zda se jedná o pohledávku zajištěnou zástavou. K dokladu o pohledávce se přiloží dokumenty prokazující okolnosti uvedené v tomto dokladu. Správce musí ověřit, zda jsou přihlášené pohledávky oprávněné a zda existují zajišťovací práva zajišťující tyto pohledávky. Věřitelé a dlužník mohou správci předložit písemné námítky týkající se pohledávek nebo zajišťovacích práv zajišťujících pohledávky před schůzí konanou za účelem obhajoby pohledávek.

Pohledávky se obhajují na valné hromadě věřitelů (schůze konaná za účelem obhajoby pohledávek). Zajišťovací práva se obhajují společně s pohledávkami, které tato práva zajišťují. Na schůzi konané za účelem obhajoby pohledávek jsou pohledávky vyslechnuty v pořadí, v jakém byly přihlášeny. Pohledávka, její pořadí a zajišťovací právo zajišťující pohledávku se považují za uznané, pokud proti nim správce ani žádný z věřitelů na schůzi konané za účelem obhajoby pohledávek nevznesl námitku nebo pokud správce nebo věřitel, který námitku podal, na schůzi konané za účelem obhajoby pohledávek vezme uvedenou námitku zpět. Správce musí vznést námitku proti pohledávce nebo zajišťovacímu právu na schůzi konané za účelem obhajoby pohledávek, pokud existují důvody k jejímu vznesení. Na schůzi konané za účelem obhajoby pohledávek se pohledávky uspokojené pravomocným soudním rozhodnutím nebo rozhodčím nálezem a zajišťovací práva uznaná pravomocným soudním rozhodnutím nebo rozhodčím nálezem a zajišťovací práva zapsaná do rejstříku nemovitostí, lodního rejstříku, rejstříku obchodních zástav nebo Estonského centrálního rejstříku cenných papírů považují za uznané bez obhajoby. Vypracuje se seznam uznaných pohledávek.

Zápis ze schůze konané za účelem obhajoby pohledávek uvádí, zda každá jednotlivá pohledávka nebo zajišťovací právo zajišťující pohledávku byly uznány a kdo vznesl proti pohledávce námitku, pořadí pohledávky nebo zajišťovací právo zajišťující pohledávku. Zápis také uvádí, kdo vzal podanou námitku zpět. Pokud není pohledávka věřitele uznána a věřitel nepodal žalobu o uznání pohledávky nebo soud žalobu zamítl, námítky věřitele k pohledávkám jiného věřitele nebudou zohledněny. Pokud nejsou vzneseny žádné jiné námítky k pohledávce jiného věřitele, pohledávka se považuje za uznanou. Pohledávku nebo její pořadí uznané na schůzi konané za účelem obhajoby pohledávek nelze následně zpochybnit.

Pravidla pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek v reorganizačním řízení a v řízení o restrukturalizaci dluhu

V reorganizačním řízení dlužník předkládá seznam dluhů, v němž uvede všechny pohledávky vůči své osobě, jakož i příslušné věřitele. Sami věřitelé tedy žádné pohledávky nepřihlašují. Věřitel, jehož pohledávka má být restrukturalizována v rámci reorganizačního plánu a který nesouhlasí s výší své pohledávky v reorganizačním řízení, může poradci pro reorganizaci předložit písemný návrh, v němž uvede, v jakém ohledu nesouhlasí s pohledávkou v oznámení o reorganizaci, a předloží důkaz k prokázání těchto okolností. Pokud není v dané lhůtě žádný návrh předložen, má se za to, že věřitel s výší pohledávky souhlasí. Dlužník může vznést námítky proti argumentům předloženým věřitelem, ale musí své stanovisko doložit. Na základě předložených tvrzení a důkazů soud rozhodne o výši hlavní a vedlejší pohledávky věřitele a o existenci a rozsahu zajištění.

V řízení o restrukturalizaci dluhu dlužník předkládá plán restrukturalizace dluhu s uvedením závazků, které mají být restrukturalizovány, a způsobu restrukturalizace požadovaného dlužníkem. Obdobně jako v reorganizačním řízení sami věřitelé žádné pohledávky nepřihlašují. Pokud věřitel, jehož pohledávka má být restrukturalizována, nesouhlasí s informacemi uvedenými dlužníkem v seznamu dluhů, věřitel oznámí soudu nebo, pokud tak soud určí, poradci ve lhůtě stanovené soudem, v jakém ohledu s pohledávkou nesouhlasí, a předloží důkazy k prokázání těchto okolností. Pokud není do stanoveného termínu žádný návrh

předložen, má se za to, že věřitel s rozsahem pohledávky souhlasí. Pokud dlužník nebo poradce nesouhlasí s tvrzením uvedeným v návrhu věřitele, neprodleně soudu předloží návrh spolu s důkazy a doloží, proč s informacemi v návrhu nesouhlasí. Na základě předložených tvrzení a důkazů soud rozhodne o výši hlavní a vedlejší pohledávky věřitele a o existenci zajištění.

13 Jaká pravidla platí pro rozdělování výtěžku? Jaké je pořadí pohledávek a práv věřitelů?

Platí zásada, že ke všem věřitelům se přistupuje stejně. Existují však určité výjimky, které některým věřitelům poskytují přednostní právo.

Před vyplacením poměrných peněžitých částek na základě rozvrhu se z konkursní podstaty uhradí platby spojené s konkursním řízením, a to v tomto pořadí:

- 1) pohledávky, které vznikly v důsledku vyloučení nebo vymáhání majetku;
- 2) výživné splatné dlužníkovi a osobám na něm závislým;
- 3) konsolidované závazky;
- 4) náklady a výdaje, které vzniknou během konkursního řízení.

Jakmile jsou tyto platby provedeny, pohledávky věřitelů se uspokojí v tomto pořadí:

- 1) uznané pohledávky zajištěné zástavou;
- 2) jiné uznané pohledávky, které byly přihlášeny ve stanové lhůtě;
- 3) jiné pohledávky, které nebyly přihlášeny ve stanovené lhůtě, ale byly uznány.

Odpovědnost třetích stran za závazky dlužníka je možná v případě solidárních dlužníků. V tomto případě je solidární dlužník odpovědný věřiteli bez ohledu na úpadek dlužníka. Pokud solidární dlužník uhradí část dluhu, který věřitel vůči dlužníkovi rovněž přihlásil, tato část bude z pohledávky odečtena.

Zákon také umožňuje převedení závazku dlužníka na třetí stranu. Pokud se zaměstnavatel dostane do úpadku, tj. na majetek zaměstnavatele je prohlášen konkurs nebo je konkursní řízení zastaveno, zaměstnanec obdrží odškodnění za jakoukoli mzdu nevyplacenou předtím, než byl prohlášen úpadek zaměstnavatele, jakoukoli náhradu mzdy za dovolenou nevyplacenou předtím, než byl prohlášen úpadek zaměstnavatele, a jakékoli výhody nezískané při zrušení pracovní smlouvy předtím, než byl prohlášen úpadek zaměstnavatele, nebo poté. Je-li zaměstnavatel v úpadku, věřitelem v konkursním řízení, pokud jde o příspěvky na pojištění pro případ nezaměstnanosti neobdržené do termínu splatnosti, je stát.

V reorganizačním řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu nelze mluvit o konkursní podstatě a pohledávky se uspokojují podle reorganizačního plánu a plánu restrukturalizace dluhu. Reorganizační plán nezbavuje osobu, která je společně a nerozdílně odpovědná za splnění závazku podniku, povinnosti svůj závazek splnit. Pokud osoba, která je společně a nerozdílně odpovědná za splnění závazku podniku, závazek splní, bude mít tato osoba pouze právo uplatnit regresní nárok vůči podniku v rozsahu, v jakém je podnik odpovědný za splnění závazku podle reorganizačního plánu. Schválení restrukturalizačního plánu nezbavuje osobu, která je společně a nerozdílně odpovědná za splnění závazku dlužníka, povinnosti svůj závazek splnit. Pokud osoba, která je společně a nerozdílně odpovědná za splnění závazku dlužníka, závazek splní, bude mít tato osoba pouze právo uplatnit regresní nárok vůči dlužníkovi v rozsahu, v jakém je dlužník odpovědný za splnění závazku podle restrukturalizačního plánu.

14 Jaké jsou podmínky pro skončení insolvenčního řízení a jeho účinky (zejména vyrovnáním)?

Ukončení konkursního řízení a účinky jeho ukončení

Konkursní řízení končí zamítnutím návrhu na prohlášení konkursu, zastavením konkursního řízení, jakmile důvody pro konkurs pominou, se souhlasem věřitelů, pokud je schválena konečná zpráva, pokud je schváleno vyrovnání nebo z jiných důvodů stanovených zákonem.

Soud řízení zastaví rozhodnutím, aniž by prohlásil konkurs, bez ohledu na úpadek dlužníka, pokud majetek dlužníka nestačí na pokrytí nákladů a výdajů vzniklých během konkursního řízení a pokud nelze získat nebo vymáhat majetek nebo přihlásit pohledávku vůči členu řídicího orgánu. Soud může řízení rovněž zastavit, aniž by prohlásil konkurs, bez ohledu na úpadek dlužníka, pokud majetek dlužníka sestává zejména z pohledávek z titulu vymáhání nebo pohledávek vůči třetím stranám a uspokojení těchto pohledávek je nepravděpodobné. Soud řízení nezastaví, pokud dlužník, věřitel nebo třetí strana převede částku stanovenou soudem jako zálohu na pokrytí nákladů a výdajů, které vznikly v konkursním řízení, na účet určený pro tyto

účely. Pokud je konkursní řízení dlužníka, který je právnickou osobou, zastaveno, předběžný správce provede likvidaci právnické osoby do dvou měsíců od okamžiku, kdy rozhodnutí o ukončení řízení bez likvidačního řízení nabude účinnosti. Pokud má v okamžiku zastavení řízení dlužník jakýkoli majetek, uhradí se nejdříve odměna předběžného správce a nezbytné výdaje.

Soud ukončí konkursní řízení na návrh dlužníka, pokud důvody pro konkursní řízení pominuly, za předpokladu, že dlužník prokáže, že není v úpadku nebo že jeho úpadek nehrozí, pokud byl konkurs prohlášen z důvodu pravděpodobnosti budoucího úpadku dlužníka. Pokud je konkursní řízení ukončeno, neboť důvody pro konkursní řízení pominuly, právnická osoba se neruší.

Soud ukončí konkursní řízení na návrh dlužníka, pokud všichni věřitelé, kteří přihlásili své pohledávky ve stanovené lhůtě, poskytli svůj souhlas s ukončením řízení. Pokud je dlužník, který je právnickou osobou, trvale v úpadku, soud rozhodne o likvidaci dlužníka, který je právnickou osobou rozhodnutím o ukončení řízení.

Konkursní řízení končí schválením konečné zprávy poté, co správce předloží konečnou zprávu konkursnímu výboru a soudu. V konečné zprávě správce uvede informace týkající se konkursní podstaty a peněžitých částek získaných z jejího prodeje, plateb, pohledávek uznaných věřiteli, podaných a dosud nepodaných žalob atd. Věřitelé mohou podat námítky proti konečné zprávě k soudu. Soud rozhodne o schválení konečné zprávy a o ukončení konkursního řízení. Soud odmítne konečnou zprávu schválit a rozhodnutím ji vrátí správci s tím, že má konkursní řízení pokračovat, pokud konečná zpráva ukáže, že v konkursním řízení byla porušena práva dlužníka nebo věřitelů.

Konkursní řízení může také skončit povolením vyrovnání. Vyrovnání je dohoda mezi dlužníkem a věřiteli týkající se úhrady dluhů a zahrnuje snížení dluhů nebo prodloužení lhůty splatnosti. Vyrovnání se provádí v konkursním řízení na návrh dlužníka nebo správce poté, co je prohlášen konkurs. Rozhodnutí o vyrovnání přijímá valná hromada věřitelů. O schválení vyrovnání rozhodne soud. Soud ukončí konkursní řízení rozhodnutím, kterým vyrovnání schválí.

Pokud není konkursní řízení ukončeno do dvou let od prohlášení konkursu, správce předloží zprávu konkursnímu výboru a soudu každých šest měsíců až do ukončení konkursního řízení. V této zprávě správce uvede důvody, proč nebylo konkursní řízení ukončeno, a poskytne informace týkající se prodané a neprodané konkursní podstaty a týkající se správy konkursní podstaty. Soud správce uvolní, jakmile je konkursní řízení ukončeno, pokud zákon nestanoví jinak. Soud může odmítnout správce uvolnit, pokud do okamžiku ukončení konkursního řízení nebyla konkursní podstata prodána v plném rozsahu, mají být přijaty peněžité prostředky za konkursní podstatu, žaloby podané správcem nebyly dosud projednány nebo správce hodlá nebo je povinen podat žalobu. V tomto případě bude správce pokračovat v plnění svých zákonných povinností i po ukončení konkursního řízení. Pokud budou po ukončení konkursního řízení a po uvolnění správce přijaty peněžité prostředky do konkursní podstaty, budou k dispozici částky uložené na rozvrh nebo se ukáže, že konkursní podstata zahrnuje předměty, k nimž nebylo při přípravě návrhu na rozvrh přihlédnuto, soud vydá z vlastního podnětu nebo na návrh správce či věřitele rozhodnutí o následném rozvrhu.

Ukončení reorganizačního řízení a účinky jeho ukončení

Reorganizační řízení končí, pokud je ukončeno před uplynutím termínu, je zrušen reorganizační plán, reorganizační plán je proveden před uplynutím termínu nebo vyprší lhůta k provedení reorganizačního plánu, jak je stanoveno v tomto plánu. Pokud je reorganizační plán proveden před uplynutím termínu, reorganizační řízení končí, pokud podnik splnil všechny závazky, které přijal v rámci reorganizačního plánu, před uplynutím lhůty k provedení reorganizačního plánu.

Reorganizační řízení může být ukončeno před uplynutím termínu pouze před schválením reorganizačního plánu. Soud ukončí reorganizační řízení před uplynutím termínu, pokud podnik poruší svou povinnost poskytovat součinnost nebo neuhradí částku stanovenou soudem jako zálohu na pokrytí odměny a výdajů poradce pro reorganizaci nebo znalce, reorganizační plán není schválen, podnik za tímto účelem podá návrh, důvody pro zahájení reorganizačního řízení pominou, majetek podniku je promrhán nebo jsou poškozeny zájmy věřitelů, reorganizační plán není podán v termínu nebo pohledávka není jednoznačná. Pokud soud reorganizační řízení ukončí před uplynutím termínu, jakékoli a veškeré důsledky zahájení reorganizačního řízení zpětně pominou.

Pokud lhůta k provedení reorganizačního plánu vyprší, bude reorganizační řízení ukončeno.

Reorganizační řízení může také skončit zrušením reorganizačního plánu. Reorganizační plán se zruší, pokud je podnik odsouzen za trestný čin související s konkursem nebo trestný čin týkající se vykonávacího řízení poté, co byl schválen reorganizační plán, podnik podstatnou měrou neplní své závazky podle reorganizačního plánu, je-li zjevné, pokud již uplynula alespoň polovina doby platnosti reorganizačního plánu, že podnik není schopen plnit závazky přijaté podle reorganizačního plánu, na návrh poradce pro reorganizaci, pokud není uhrazena odměna za dohled nebo pokud podnik neposkytne poradci pro reorganizaci součinnost při plnění povinností dohledu nebo neposkytne informace poradci pro reorganizaci, který je vyžaduje k vykonávání dohledu, pokud podnik předloží návrh na zrušení reorganizačního plánu nebo pokud je na majetek podniku prohlášen konkurs. Pokud je reorganizační plán zrušen, důsledky zahájení reorganizačních řízení zpětně pominou.

Ukončení řízení o restrukturalizaci dluhu a účinky jeho ukončení

Řízení o restrukturalizaci dluhu končí v okamžiku, kdy je návrh na povolení restrukturalizace dluhu zamítnut nebo odmítnut, plán restrukturalizace dluhu je zrušen, řízení je ukončeno nebo vyprší prováděcí lhůta stanovená v plánu restrukturalizace dluhu. Pokud je restrukturalizační plán proveden před uplynutím termínu, řízení skončí, pokud dlužník splnil všechny závazky přijaté v rámci restrukturalizačního plánu předtím, než vypršela lhůta k provedení restrukturalizačního plánu.

Soud zruší restrukturalizační plán na návrh dlužníka a při prohlášení konkursu na majetek dlužníka. Soud může zrušit restrukturalizační plán, pokud dlužník podstatnou měrou neplní své závazky podle restrukturalizačního plánu, je-li zjevné, pokud již uplynula alespoň polovina doby platnosti restrukturalizačního plánu, že dlužník není schopen plnit závazky přijaté podle restrukturalizačního plánu, dlužník nemá problémy se solventností nebo je překonal, dlužník poskytl záměrně nebo z hrubé nedbalosti věcně nesprávné nebo neúplné informace o svém majetku, příjmu, věřitelích nebo závazcích, dlužník provedl úhrady věřitelům neuvedené v restrukturalizačním plánu, čímž podstatnou měrou poškodil zájmy ostatních věřitelů, dlužník neposkytuje soudu nebo poradci součinnost při výkonu povinného dohledu nebo neposkytuje informace požadované pro výkon dohledu, nebo pokud dlužník neuhradí částku stanovenou soudem jako zálohu na pokrytí odměny a výdajů poradce nebo znalce. Pokud je restrukturalizační plán zrušen, důsledky vyhovění návrhu na povolení restrukturalizace dluhu zpětně pominou.

15 Jaká práva mají věřitelé po skončení insolvenčního řízení?

Práva věřitelů po skončení konkursního řízení

Po skončení konkursního řízení pohledávky, které během konkursního řízení mohly být, ale nebyly přihlášeny, a pohledávky, které byly přihlášeny, ale nebyly uspokojeny, nebo proti kterým dlužník podal námitku, mohou věřitelé přihlásit vůči dlužníkovi v souladu s obecným postupem. V tomto případě se nepočítají úroky a úroky z prodlení za dobu trvání konkursního řízení.

Pokud je dlužník, který je fyzickou osobou, zproštěn svých závazků, které nebyly během konkursního řízení splněny, pohledávky věřitelů v konkursním řízení vůči dlužníkovi, včetně pohledávek věřitelů v konkursním řízení, kteří své pohledávky během konkursního řízení nepřihlásili, zanikají, a to s výjimkou povinnosti nahradit škodu způsobenou záměrně protiprávním jednáním nebo platit výživné na dítě nebo rodiče.

Po ukončení konkursního řízení mohou věřitelé rovněž přihlásit pohledávky vyplývající z konsolidovaných závazků, které nebyly uspokojeny v konkursním řízení proti dlužníkovi. Pohledávky, které vzniknou během konkursního řízení, ale nemohou být v konkursním řízení přihlášeny, mohou být přihlášeny vůči dlužníkovi v souladu s obecným postupem. V tomto případě promlčecí lhůta začíná běžet od ukončení konkursního řízení. Pokud nebyla pohledávka věřitele uznaná v konkursním řízení v tomto řízení uspokojena, je vykonávacím nástrojem soudní rozhodnutí, ledaže by dlužník podal proti pohledávce námitku nebo soud pohledávku věřitele uznal.

Práva věřitelů po skončení reorganizačního řízení

Pokud je reorganizační řízení ukončeno, jakmile uplyne lhůta k provedení reorganizačního plánu, může věřitel vymáhat pohledávku restrukturalizovanou v rámci reorganizačního plánu pouze v rozsahu odsouhlaseném v reorganizačním plánu, ale podle reorganizačního plánu nesplněném.

Pokud je reorganizační plán zrušen nebo ukončen předčasně, důsledky zahájení reorganizačního řízení zpětně pominou. Právo věřitele uplatnit pohledávku, která byla restrukturalizována podle reorganizačního plánu, se vůči podniku obnoví v původním rozsahu. Je rovněž zapotřebí přihlídnout k ziskům věřitele dosaženým během provádění reorganizačního plánu.

Práva věřitelů po skončení řízení o restrukturalizaci dluhu

Pokud je návrh zamítnut nebo odmítnut nebo je ukončeno řízení, veškeré důsledky vyhovění návrhu zpětně pominou. Právo věřitele uplatnit pohledávku, která byla restrukturalizována podle restrukturalizačního plánu, se vůči dlužníkovi obnoví v původním rozsahu. Je rovněž zapotřebí přihlídnout k ziskům věřitele dosaženým během provádění restrukturalizačního plánu.

Jakmile lhůta k provedení restrukturalizačního plánu vyprší, může věřitel vymáhat pohledávku restrukturalizovanou podle restrukturalizačního plánu pouze v rozsahu odsouhlaseném v restrukturalizačním plánu, ale podle reorganizačního plánu nesplněném.

16 Kdo ponese náklady vzniklé v insolvenčním řízení?

Konkursní řízení

Pokud je návrhu na prohlášení konkursu vyhověno nebo konkursní řízení skončí vyrovnáním, náklady a výdaje vzniklé během konkursního řízení se vyplatí z konkurzní podstaty. Pokud soud zamítne nebo odmítne návrh věřitele na prohlášení konkursu nebo

pokud je řízení ukončeno, neboť věřitel návrh na prohlášení konkursu stáhne, náklady a výdaje vzniklé během konkursního řízení hradí věřitel. V případě zastavení konkursního řízení soud rozhodne o rozdělení nákladů a výdajů vzniklých v konkursním řízení podle okolností.

Pokud je řízení zahájené na návrh dlužníka zastaveno bez prohlášení konkursu a majetek dlužníka nestačí k pokrytí nezbytných plateb, soud dlužníkovi nařídí, aby uhradil odměnu a výdaje předběžného správce, které podléhají úhradě, ale může nařídít jejich proplacení ze státních prostředků. Jakékoli proplacení odměny a výdajů předběžného správce ze státních prostředků nepřesáhne 397 eur (včetně daní stanovených zákonem, s výjimkou daně z přidané hodnoty). Soud nenařídí proplacení odměny a výdajů předběžného správce ze státních prostředků, pokud dlužník, věřitel nebo třetí strana převedly částku stanovenou soudem jako zálohu k pokrytí odměny a výdajů předběžného správce, které podléhají úhradě, na účet určený pro tyto účely.

Reorganizační řízení

Pokud je zahájeno reorganizační řízení, soud stanoví lhůtu, během které musí podnik převést částku stanovenou soudem jako zálohu na pokrytí počáteční odměny a počátečních výdajů poradce pro reorganizaci na účet určený pro tyto účely. Pokud podnik tuto částku neuhradí, soud reorganizační řízení ukončí. O výši odměny a výdajů poradce pro reorganizaci, které podléhají úhradě, rozhodne soud, jakmile je poradce pro reorganizaci uvolněn nebo je schválen reorganizační plán na základě zprávy o činnosti a výdajích poradce pro reorganizaci.

Pokud soud v reorganizačním řízení jmenuje znalce, znalci mají právo, aby jim byly uhrazeny nezbytné a oprávněné výdaje, které jim vzniknou při plnění jejich povinností, a aby obdrželi odměnu za plnění svých zákonných povinností. O výši odměny a výdajů, které mají být uhrazeny, rozhodne soud, jakmile bude znalec uvolněn na základě zprávy o činnosti a výdajích znalce předložené ve lhůtě stanovené soudem. Při určování odměny znalce může soud vyslechnout také podnik.

Řízení o restrukturalizaci dluhu

Náklady a výdaje, které vzniknou v řízení o restrukturalizaci dluhu, nese dlužník. Procesní výdaje věřitelů si hradí sami věřitelé. Soud může dlužníkovi nařídít, aby uhradil procesní výdaje věřitelů, pokud dlužník vědomě předložil neopodstatněný návrh na povolení restrukturalizace dluhu nebo věřitelům způsobil procesní výdaje vědomým poskytnutím nepravdivých informací nebo vědomým podáním neopodstatněného návrhu nebo neopodstatněné námítky. Dlužník od státu nezíská žádnou procesní pomoc za uhrazení státního poplatku. Pokud je plán restrukturalizace dluhu proveden, dlužník nemusí hradit náklady na procesní pomoc poskytnutou státem. Pokud je jmenován poradce nebo znalec, soud určí částku, kterou musí dlužník převést jako zálohu na pokrytí odměny a výdajů poradce nebo znalce na účet určený pro tyto účely.

17 Jaká pravidla platí pro neplatnost, odporovatelnost nebo neúčinnost právních jednání poškozujících společný zájem věřitelů?

Konkursní řízení

Pokud je prohlášen konkurs, právo dlužníka spravovat konkursní podstatu a nakládat s ní přechází na konkursního správce. Po prohlášení konkursu je jakékoli nakládání s předměty (zcizení), které tvoří součást konkursní podstaty, ze strany dlužníka absolutně neplatné. Dlužník, který je fyzickou osobou, může s konkursní podstatou nakládat se souhlasem správce. Jakékoli nakládání bez souhlasu správce je absolutně neplatné.

Soud zruší, vymáhacím řízením, všechny transakce nebo jiné úkony dlužníka, které byly uzavřeny nebo provedeny před prohlášením konkursu a které poškozují zájmy věřitelů. Pokud byla provedena transakce podléhající navrácení nebo byl proveden jakýkoli jiný úkon podléhající navrácení v době od jmenování předběžného správce do prohlášení konkursu, má se za to, že tato transakce nebo úkon poškozují zájmy věřitelů.

Dlužník, věřitel nebo správce mohou požadovat, aby soud zrušil usnesení valné hromady věřitelů, pokud je usnesení v rozporu se zákonem nebo byl jeho přijetím porušen postup stanovený zákonem nebo pokud je právo napadnout usnesení přímo stanoveno zákonem. Zrušení usnesení valné hromady věřitelů může být rovněž požadováno, pokud usnesení poškozují společné zájmy věřitelů.

Pokud bylo zahájeno řízení ke zproštění dlužníka, který je fyzickou osobou, jeho povinností, může soud na žádost věřitele zrušit rozhodnutí o zproštění dlužníka jeho povinností, které nebyly splněny během konkursního řízení, ve lhůtě jednoho roku od vydání rozhodnutí, pokud se ukáže, že dlužník záměrně porušil své povinnosti během řízení o zproštění dlužníka jeho povinností, a tím podstatně znemožnil uspokojení pohledávek věřitelů.

Pokud dlužník a věřitelé souhlasí s tím, že po prohlášení konkursu bude provedeno vyrovnání, soud může vyrovnání zrušit, pokud dlužník neplní závazky vyplývající z vyrovnání, je odsouzen za trestný čin související s konkursem nebo trestný čin týkající se vykonávacího řízení nebo, pokud již uplynula alespoň polovina doby platnosti vyrovnání, je zjevné, že dlužník není schopen splnit podmínky vyrovnání. Zrušení vyrovnání ovlivní všechny věřitele, kteří se účastnili vyrovnání, a tím chrání společný zájem věřitelů.

Reorganizační řízení

Soud zruší reorganizační plán, pokud je podnik odsouzen za trestný čin související s konkursem nebo trestný čin týkající se vykonávacího řízení poté, co byl schválen reorganizační plán, podnik podstatnou měrou neplní své závazky podle reorganizačního plánu, je-li zjevné, pokud již uplynula alespoň polovina doby platnosti reorganizačního plánu, že podnik není schopen plnit závazky přijaté podle reorganizačního plánu, na návrh poradce pro reorganizaci, pokud není uhrazena odměna za dohled nebo pokud podnik neposkytne poradci pro reorganizaci součinnost při plnění povinností dohledu nebo neposkytne poradci pro reorganizaci informace, které poradce vyžaduje k vykonávání dohledu, nebo na návrh podniku nebo pokud je na majetek podniku prohlášen konkurs. Právo věřitele uplatnit pohledávku, která byla restrukturalizována podle reorganizačního plánu, se vůči podniku obnoví v původním rozsahu, a je třeba rovněž přihlídnout k ziskům věřitele během provádění reorganizačního plánu.

Řízení o restrukturalizaci dluhu

Soud zruší restrukturalizační plán na návrh dlužníka nebo pokud je na majetek dlužníka prohlášen konkurs nebo pokud dlužník podstatnou měrou neplní své závazky podle restrukturalizačního plánu, je-li zjevné, pokud již uplynula alespoň polovina doby platnosti restrukturalizačního plánu, že dlužník není schopen plnit závazky přijaté podle restrukturalizačního plánu, dlužník nemá problémy se solventností nebo je překonal a restrukturalizace pohledávek věřitelů již není vůči věřitelům spravedlivá z důvodu podstatné změny okolností, dlužník poskytl záměrně nebo z hrubé nedbalosti věcně nesprávné nebo neúplné informace o svém majetku, příjmu, věřitelích nebo závazcích, dlužník provedl úhrady věřitelům neuvedené v restrukturalizačním plánu, čímž podstatnou měrou poškodil zájmy ostatních věřitelů, dlužník neposkytuje soudu nebo poradci součinnost při výkonu povinného dohledu nebo neposkytuje informace požadované pro výkon dohledu nebo pokud dlužník neuhradí částku stanovenou soudem jako zálohu. Právo věřitele uplatnit pohledávku, která byla restrukturalizována podle restrukturalizačního plánu, se vůči dlužníku obnoví v původním rozsahu. Je rovněž zapotřebí přihlídnout k ziskům věřitele dosaženým během provádění restrukturalizačního plánu.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 12/02/2018